

Klimatbeslut tas utan stöd i forskning

Vetenskaplig osäkerhet hindrar inte politiker från att fatta beslut i klimatfrågan. Det visar en doktorsavhandling från Lunds Universitet.

🔊 Forskaren Åsa Knaggård

– Politiker och tjänstemän i allmänhet hittar sätt att komma runt den vetenskapliga osäkerheten, i alla fall enligt det material jag studerat, säger statsvetare Åsa Knaggård som har granskat den svenska klimatpolitiken från 1975 fram till 2007.

Åsa Knaggård har bland annat granskat utredningsmaterial från ämbetsverk, rapporter från vetenskapliga kommittéer, propositioner, tidningsartiklar, tal och riksdebatter. Ett 40-tal personer som tjänstemän, forskare och tidigare miljöministrar har intervjuats. Hon har funnit att den vetenskapliga osäkerhet som finns i klimatfrågan inte spelar någon roll då politiska beslut skall fattas. Det svenska utsläppsmålet att minska koldioxidutsläppen med fyra procent är ett exempel.

– Det baserades på vad man ansåg var möjligt att genomföra politiskt. Enligt de intervjuer jag har genomfört så har det framkommit att det målet utgick från beräkningar utifrån vad man trodde att man skulle kunna minska och att man då kanske lade till litet extra och sade att det här är möjligt, det kör vi på, säger Åsa Knaggård.

2004 ansåg FN:s klimatpanel att koldioxid stod för 76 procent av de mänskligt orsakade utsläppen av växthusgaser. Nyligen släppte FN:s miljöprogram en rapport som visade att andra utsläpp än koldioxidväxt stod för hälften av utsläppen, detta är alltså ett exempel på vetenskaplig osäkerhet som politiker ställs inför.

Vid en granskning av svenska expertutredningar och material från ämbetsverk visar det sig att den vetenskapliga osäkerheten i klimatfrågan framhålls och belyses på ett tydligt sätt, men sedan händer någonting med utredningsmaterialet ju längre den politiska processen fortskrider.

– Ju närmare riksdagen en fråga kommer desto mindre syns de här osäkerheterna, de försvinner kan man säga. I riksdagsdebatten som jag har tittat på så nämns inte osäkerheten över huvudtaget i samband med klimatfrågan.

Forskare må ha ett inflytande från börja då en fråga aktualiseras men har enligt Åsa Knaggård inget inflytande om vilka politiska beslut som sedan bör fattas. Politiker flyttar medvetet eller omedvetet fokus från det vetenskapliga materialet.

– Det som har varit viktigt för hur klimatfrågan har utvecklats som politiskt problem har i de allra flesta fall inte varit den vetenskapliga osäkerheten utan det har varit andra faktorer till exempel hur den har passerat in, hur klimatfrågan passerat in i partiernas politik. Det kan också ha gällt hur enskilda individer som har suttit på viktiga poster har sett på klimatfrågan, alltså vad de har haft för personlig syn på klimatfrågan, säger Åsa Knaggård.

Jens Ericson, Malmö

jens.ericson@sr.se